

KOMPANIJA REGIONALNI VODOVOD „MITROVICA“ A.D.

Na osnovu Zakona br. 04/L-161 o bezbednosti i zdravlju na radu, Zakona br. 03/L-087 o javnim preduzećima, izmenjenog i dopunjenog Zakonom br. 04/L-111 i Zakonom br. 05/L-009, kao i Zakona br. 03/L-212 o radu, Odbor direktora Kompanije Regionalni Vodovod „Mitrovica“ A.D. usvojio je:

PRAVILNIK O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU U KOMPANIJ REGIONALNI VODOVOD „MITROVICA“ A.D. 2023

Član 1.

Pravni osnov

Ovim pravilnikom utvrđuju se opšti principi za sprečavanje profesionalnih rizika, otklanjanje faktora rizika i povreda na radu, kao i zaštita radne sredine, putem informisanja, konsultovanja i obuke zaposlenih, u skladu sa Zakonom br. 04/L-161 o bezbednosti i zdravlju na radu.

Član 2.

Predmet

Ovim pravilnikom utvrđuju se mere kojima se obezbeđuje bezbednost i zdravlje zaposlenih na radu.

Član 3.

Cilj

Cilj ovog pravilnika je:

- a) da obezbedi bezbednost i zaštitu zdravlja putem sprečavanja profesionalnih rizika, otklanjanja faktora koji predstavljaju opasnost i uzrokuju povrede, informisanja, savetovanja, uravnoteženog učešća u skladu sa zakonom, kao i obuke zaposlenih i njihovih predstavnika;
- b) da utvrdi opšte smernice za sprovođenje ovog cilja.

Član 4.

Oblast primene

- 1. Odredbe ovog pravilnika primenjuju se u svim organizacionim jedinicama Kompanije Regionalni Vodovod „Mitrovica“ A.D., uključujući postrojenja za preradu vode, pumpne stanice, kao i naplatne punktove.
- 2. Pojedine odredbe ovog pravilnika neće se primenjivati ukoliko su drugim zakonskim propisima za određene oblasti predviđena povoljnija rešenja za zaštitu bezbednosti i zdravlja zaposlenih na radu.
- 3. Ovaj pravilnik neće se primenjivati kada su posebne karakteristike određenih delatnosti javnih službi, kao što su oružane snage, policija ili pojedine aktivnosti upravljanja vanrednim situacijama, u suprotnosti sa odredbama ovog pravilnika. U tim slučajevima bezbednost i zdravlje na radu obezbeđuju se u najvećoj mogućoj meri, u skladu sa zahtevima ovog pravilnika.

Član 5.

Definicije

U ovom pravilniku sledeći izrazi imaju sledeće značenje:

- 1. **„Povreda na radu ili u vezi sa radom“** jeste svaki iznenadni događaj koji prouzrokuje neposredno telesno oštećenje, nastao tokom obavljanja rada ili poslova u vezi sa radom, kao i svako drugo oštećenje zdravlja koje nije posledica opšte bolesti, a koje dovodi do privremene ili trajne nesposobnosti za rad ili smrti.

2. **„Dokument o proceni rizika“** jeste dokument kojim se opisuju karakteristike procesa rada, sadrži identifikaciju i procenu rizika po bezbednost i zdravlje na radu i utvrđuju odgovarajuće mere zaštite.
3. **„Opasan incident“** jeste prepoznatljivi događaj, kao što su eksplozija, požar, tehnička nezgoda ili opasno ispuštanje štetnih materija u vazduh, nastali kao posledica kvara u procesu rada ili na radnoj opremi, odnosno neodgovarajućeg ljudskog postupanja, koji nije prouzrokovao povrede ljudi, ali je mogao imati takve posledice i koji je izazvao ili je mogao izazvati materijalnu štetu.
4. **Poslodavac** – fizičko ili pravno lice koje obezbeđuje posao za jednog ili više zaposlenih, isplaćuje zaposlenom odnosno zaposlenima zaradu za obavljeni rad ili pružene usluge i odgovorno je za radni subjekt.
5. **Zaposleni** – fizičko lice koje obavlja rad ili pruža usluge uz naknadu za poslodavca i nalazi se u radnom odnosu sa poslodavcem.
6. **Rizik** – mogućnost da zaposleni pretrpi povredu, oboli ili zadobije trenutno ili naknadno narušavanje zdravlja kao posledicu izloženosti štetnim hemijskim, fizičkim i biološkim faktorima u radnoj sredini, upotrebe sredstava za rad i mašina bez zaštitnih uređaja ili njihove nebezbedne upotrebe, nepravilnog korišćenja sredstava za rad i mašina, kao i neodgovarajuće organizacije rada.
7. **Neposredna i ozbiljna opasnost** – prepoznatljiva aktivnost ili okolnost koja predstavlja opasnost i koja u kratkom vremenskom periodu može prouzrokovati materijalnu štetu ili ugroziti život i zdravlje ljudi.
8. **Profesionalna bolest** – svaka bolest nastala usled izloženosti štetnim i opasnim hemijskim, fizičkim i biološkim faktorima u radnoj sredini tokom obavljanja radnih aktivnosti.
9. **Preventivne mere** – sve planirane i preduzete aktivnosti u svim procesima rada kod poslodavca radi sprečavanja i smanjenja rizika koji proizlaze iz obavljanja radnih aktivnosti.
10. **Radna mesta** – obuhvataju sva mesta i prostore koji su pod neposrednim ili posrednim nadzorom poslodavca, u kojima zaposleni obavljaju radne aktivnosti ili borave tokom procesa rada.
11. **Lice zaduženo za bezbednost i zdravlje na radu** – stručno lice zaposleno kod poslodavca koje je određeno za obavljanje poslova iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.
12. **Specijalizovana lica ili službe** – fizička ili pravna lica van radnog subjekta koja su stručno osposobljena i licencirana za obavljanje poslova iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, u skladu sa ovim zakonom.

Član 6.

Opšte obaveze poslodavca

1. Poslodavac je odgovoran za obezbeđivanje bezbednih i zdravih uslova rada u svim aspektima rada.
2. Poslodavac je dužan da snosi sve troškove lečenja zaposlenog koji je pretrpeo povredu na radu ili oboleo od profesionalne bolesti, ukoliko zaposlenom nije obezbedio zdravstveno osiguranje kod odgovarajućeg društva za osiguranje.
3. Poslodavac je dužan da izvrši detaljnu procenu rizika za svako radno mesto.
4. Poslodavac je dužan da se prilikom preduzimanja mera bezbednosti i zdravlja na radu rukovodi načelom jednakog postupanja prema svim zaposlenima.
5. U okviru svojih odgovornosti, poslodavac je dužan da preduzme mere bezbednosti i zdravlja na radu, uključujući mere za sprečavanje profesionalnih rizika, obezbeđivanje informacija, organizovanje obuke zaposlenih za bezbedan rad, davanje odgovarajućih uputstava za korišćenje i održavanje mašina, instrumenata, opreme i alata za rad, kao i mere za organizaciju i nesmetano odvijanje procesa rada.
6. Poslodavac je dužan da kontinuirano unapređuje uslove rada radi podizanja nivoa bezbednosti i zdravlja na radu, menjajući i dopunjujući prethodno preduzete mere u skladu sa okolnostima nastalim usled promena tehničko-tehnoloških procesa.
7. Poslodavac odgovara zaposlenom za štetu nastalu usled povrede na radu, profesionalne bolesti ili bolesti u vezi sa radom, u skladu sa načelom objektivne odgovornosti propisanim obligacionim pravom.

Član 7.

Preventivne mere

1. Poslodavac određuje jednog ili više zaposlenih da obavljaju poslove zaštite, bezbednosti i zdravlja na radu, kao i poslove sprečavanja profesionalnih rizika u preduzeću odnosno instituciji.
2. U skladu sa stavom 1. ovog člana:
 - a) određeni zaposleni odnosno određeni zaposleni ne mogu biti dovedeni u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova koji se odnose na zaštitu i sprečavanje profesionalnih rizika;

- b) zaposlenom odnosno zaposlenima obezbeđuje se potrebno vreme za izvršavanje obaveza koje proizlaze iz ovog pravilnika;
 - c) poslodavac je dužan da zaposlenom odnosno zaposlenima obezbedi potrebna sredstva i odgovarajuću obuku radi izvršavanja obaveza koje proizlaze iz ovog zakona.
3. Radi organizovanja preventivnih i zaštitnih aktivnosti, u skladu sa veličinom preduzeća odnosno institucije, zaposleni i lica specijalizovanih službi moraju:
- a) imati odgovarajuće sposobnosti i stručne kvalifikacije;
 - b) raspolagati odgovarajućim profesionalnim sredstvima, opremom i mernim uređajima;
 - c) biti u dovoljnom broju kako bi mogli da obavljaju aktivnosti zaštite i sprečavanja rizika kojima su zaposleni izloženi, kao i da budu odgovarajuće raspoređeni u preduzeću odnosno instituciji.
4. Lica odgovorna za bezbednost i zdravlje na radu, određena od strane preduzeća, kao i specijalizovane službe, kao što su Policija i zdravstveni radnici, sarađuju, kada je to potrebno, u pitanjima bezbednosti i zaštite zdravlja na radu.

Član 8.

Prva pomoć, zaštita od požara i evakuacija zaposlenih, ozbiljne i neposredne opasnosti

1. Poslodavac:

- a) preduzima preventivne mere radi organizovanja pružanja prve pomoći, zaštite od požara i evakuacije u slučajevima kada postoji opasnost od nastanka vanrednog događaja;
- b) preduzima mere radi smanjenja, u najvećoj mogućoj meri, opasnosti po bezbednost i zdravlje zaposlenih i drugih prisutnih lica;
- c) organizuje i obezbeđuje evakuaciju i spasavanje zaposlenih u slučaju iznenadnih događaja ili nezgoda koje ugrožavaju njihovu bezbednost i zdravlje;

c) osposobljava lica koja će vršiti evakuaciju i spasavanje i obezbeđuje, preko obučених lica, sprovođenje evakuacije i spasavanja, gašenje požara i pružanje prve pomoći uz korišćenje odgovarajuće opreme;

d) izrađuje plan evakuacije i spasavanja u vanrednim situacijama, sa kojim upoznaje sve zaposlene i organizuje praktične vežbe najmanje jednom u dve godine, u skladu sa tim planom;

dh) organizuje i pruža prvu pomoć zaposlenima koji su pretrpeli povredu na radu ili su iznenada oboleli, sve do njihovog upućivanja u zdravstvenu ustanovu;

e) određuje najmanje jednog obučenog zaposlenog koji je osposobljen za pružanje prve pomoći, gašenje požara i sprovođenje spasavanja ili evakuacije, a ukoliko u istom radnom prostoru radi više od 20 zaposlenih, moraju biti određena najmanje dva obučena zaposlena za obavljanje ovih poslova.

2. Poslodavac stavlja na raspolaganje odgovornim zaposlenima odgovarajuću opremu za pružanje prve pomoći, spasavanje i evakuaciju u slučaju požara.

3. Poslodavac je dužan da:

a) u najkraćem mogućem roku obavesti sve zaposlene koji jesu ili mogu biti izloženi ozbiljnoj i neposrednoj opasnosti o prirodi opasnosti, kao i o merama koje su preduzete ili će biti preduzete radi njihove zaštite;

b) da odgovarajuća uputstva i preduzme mere kako bi zaposlenima omogućio da, u slučaju ozbiljne, neposredne i neizbežne opasnosti, obustave svoju aktivnost i odmah napuste radno mesto, prelazeći na bezbedno mesto;

c) osim u izuzetno opravdanim slučajevima, ne zahteva od zaposlenih da nastave sa radom dok ozbiljna i neposredna opasnost i dalje postoji.

4. Zaposleni koji se, u slučaju ozbiljne, neposredne i neizbežne opasnosti, udalji sa radnog mesta ili iz zone opasnosti, ne može zbog toga trpeti štetne posledice od strane poslodavca, već mora biti zaštićen od svake neopravdane i štetne posledice.

5. Poslodavac obezbeđuje da svaki zaposleni, u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po svoju bezbednost i bezbednost drugih lica, kao i u slučaju nemogućnosti da stupi u kontakt sa neposredno nadređenim odgovornim licem, oslanjajući se na svoje znanje i

raspoloživa tehnička sredstva, može preduzeti odgovarajuće mere radi sprečavanja posledica takve opasnosti. Zbog takvog postupanja zaposleni ne može snositi štetne posledice, osim u slučajevima kada je postupao nepažljivo ili je učinio tešku nepažnju.

Član 9.

Savet za bezbednost i zdravlje na radu

1. U preduzeću se osniva Savet za bezbednost i zdravlje na radu, čija je misija da doprinese zaštiti fizičkog i mentalnog zdravlja, bezbednosti zaposlenih, kao i unapređenju uslova rada.
2. Savet je savetodavno partnersko telo sastavljeno od predstavnika poslodavca i zaposlenih, ravnopravno zastupljenih, sa ciljem redovnog i periodičnog razmatranja delatnosti preduzeća radi sprečavanja rizika na radu.
3. Predstavnici Saveta imaju pravo da učestvuju u razmatranju i analizi pitanja koja se odnose na sprečavanje rizika na radu u preduzeću.
4. Sastav, organizacija i način rada Saveta za bezbednost i zdravlje na radu utvrđuju se Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu.
5. Za zaposlenog zaduženog za obavljanje poslova iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, poslodavac je dužan da obezbedi potrebnu obuku i sredstva za rad.
6. U slučaju da poslodavac nema kvalifikovano osoblje za upravljanje poslovima bezbednosti i zdravlja na radu u okviru svog radnog subjekta, angažovaće spoljašnja stručna lica ili institucije za pružanje profesionalnih usluga.

9.1 Nadležnosti Saveta za bezbednost i zdravlje na radu

1. Savet za bezbednost i zdravlje na radu ima sledeće nadležnosti:
 - a) učestvuje u proceni, izradi i sprovođenju programa za sprečavanje rizika u preduzeću;
 - b) pokreće inicijative za unapređenje metoda i postupaka za efikasno sprečavanje rizika, predlažući preduzeću poboljšanje uslova rada i otklanjanje rizika.
2. Poslodavac je dužan da sprovodi predloge Saveta za bezbednost i zdravlje na radu, sarađujući sa državnim institucijama. U slučajevima kada poslodavac angažuje lica ili institucije za pružanje usluga iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, dužan je da ih

upozna sa procesom rada, mogućim rizicima, okolnostima koje utiču ili mogu uticati na bezbednost i zdravlje zaposlenih, kao i sa preventivnim merama koje je preduzeo radi obezbeđivanja bezbednih i zdravih uslova rada za zaposlene.

3. Spoljna lica ili institucije koje obavljaju poslove iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu moraju raspolagati odgovarajućim profesionalnim sredstvima i opremom za rad, kao i odgovarajućim mernim uređajima.

Član 10.

Obaveze poslodavca u određivanju mera za sprečavanje povreda na radu i profesionalnih bolesti

1. Poslodavac je, radi određivanja mera za sprečavanje povreda na radu i profesionalnih bolesti, dužan da:

1.1. odobri fazu istraživanja, projektovanja i izrade plana za korišćenje sredstava za rad, u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih primenjivih zakona, kojima se doprinosi smanjenju i sprečavanju rizika, povreda na radu i profesionalnih bolesti;

1.2. izradi dokument o proceni i sprečavanju rizika koji sadrži tehničke, organizacione i higijensko-sanitarne mere koje će se primenjivati u skladu sa specifičnim uslovima radnih mesta za odgovarajuću delatnost;

1.3. utvrdi prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu u opisima radnih mesta, u skladu sa odgovarajućim radnim položajem.

Član 11.

Obaveze poslodavca za sprovođenje mera za sprečavanje povreda na radu i profesionalnih bolesti

1. Radi obezbeđivanja sprovođenja mera za sprečavanje povreda na radu i profesionalnih bolesti, poslodavac je dužan da:

1.1. vrši nadzor nad radom i kvalitetom usluga koje pružaju lica ili spoljne službe koje je angažovao za poslove bezbednosti i zdravlja na radu;

1.2. preduzme mere za obezbeđivanje potrebnog materijala za informisanje i obuku zaposlenih, kao i da postavi odgovarajuće bezbednosne znakove, postere, brošure, filmove i video-materijale koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;

1.3. obezbedi da svaki zaposleni, pre stupanja na rad, bude upoznat sa rizicima kojima može biti izložen na svom radnom mestu, kao i sa neophodnim preventivnim i zaštitnim merama;

1.4. obezbedi da zaposleni poseduju odgovarajuće stručne kvalifikacije;

1.5. obezbedi kontinuirano i pravilno funkcionisanje zaštitnih sistema i sredstava, uređaja za merenje i kontrolu, kao i uređaja za otkrivanje, kontrolu i neutralisanje opasnih supstanci koje se oslobađaju tokom tehnoloških procesa;

1.6. primi zaposlenog u radni odnos na osnovu lekarskog pregleda, u zavisnosti od radnog mesta;

1.7. omogući predstavniku zaposlenih, na njegov zahtev, da učestvuje tokom inspekcijskog nadzora, kao i u postupku ispitivanja događaja;

1.8. omogući zaposlenom da učestvuje u inspekcijskom nadzoru i ispitivanju događaja, na zahtev inspektora rada;

1.9. sačuva sve dokaze na mestu događaja na kojem je došlo do nesreće sa smrtnim ishodom, uključujući i kolektivnu nesreću, osim u slučajevima kada bi očuvanje tih dokaza moglo prouzrokovati drugu nesreću;

1.10. obezbedi dovoljan broj aparata za gašenje požara i da oni budu odgovarajuće napunjeni u skladu sa vrstom uzročnika požara;

1.11. održava aparate za gašenje požara u ispravnom stanju i vrši njihovo ponovno punjenje u rokovima naznačenim na kontrolnoj nalepnici postavljenoj na aparatu;

1.12. postavi aparate za gašenje požara na odgovarajuća i pristupačna mesta;

1.13. instalira hidrante u radnim subjektima u kojima postoji povećan rizik od izbijanja požara i u kojima se smatra da aparati za gašenje požara nisu dovoljni;

1.14. postavi hidrante na vidljivim i odgovarajućim mestima i obezbedi da budu u ispravnom stanju za upotrebu u svakom trenutku;

1.15. jasno označi zabranu pušenja na radnim mestima i na javnim mestima;

1.16. obavezno obezbedi zaposlenima ličnu zaštitnu opremu, obezbedi njeno održavanje i vodi računa o rokovima njenog važenja odnosno upotrebe.

Član 12.

Identifikacija, prijavljivanje, evidentiranje i izveštavanje o događajima i povredama na radu

Svaki događaj odmah se prijavljuje poslodavcu od strane odgovornog lica na radnom mestu ili bilo kog drugog lica koje ima saznanja o njegovom nastanku.

1. Poslodavac je dužan da o događajima odmah obavesti Državni inspektorat rada i nadležno tužilaštvo u slučajevima nesreća sa smrtnim ishodom, kao i u svim drugim slučajevima kada se smatra da događaj predstavlja krivično delo, kao i druge institucije, u skladu sa odredbama posebnog zakona.

2. Lekar službe medicine rada, izabrani porodični lekar ili druge javne ili privatne zdravstvene ustanove prijavljuju profesionalnu bolest utvrđenu tokom lekarskih pregleda.

12.2 Ispitivanje događaja

Ispitivanje događaja je obavezno i sprovodi ga:

a) poslodavac, kada su događaji doveli do privremene nesposobnosti za rad;

b) regionalne direkcije / lokalni organi inspekcije rada, kada događaji dovedu do očigledne nesposobnosti za rad, smrti, kolektivnih nesreća ili opasnih incidenata;

c) lokalni organi javnog zdravlja, u slučaju sumnje na profesionalne bolesti i bolesti povezane sa zanimanjem.

2. Rezultat ispitivanja događaja mora biti evidentiran u zapisniku.

12.3 Utvrđivanje povrede na radu

Povreda se smatra da je nastala na radu ili u vezi sa radom kada zaposleni pretrpi povredu tokom:

- a) obavljanja poslova, u skladu sa opisom radnog mesta;
- b) obavljanja drugih poslova, bez naloga poslodavca, ali usled više sile i u interesu rada;
- c) obavljanja drugih poslova po nalogu poslodavca;
- d) vremena odmora na mestu koje je odredio poslodavac ili prilikom dovođenja u ispravno stanje mašina, sredstava za rad i radne odeće, pre ili nakon završetka rada.

12.4 Evidentiranje povrede na radu

1. Evidentiranje povrede na radu vrši se na osnovu zapisnika.
2. Povreda na radu, evidentirana od strane Saveta za bezbednost i zdravlje na radu na osnovu zapisnika, prijavljuje se Upravi i Menadžmentu Kompanije.
3. Menadžment, nakon razmatranja ovog zapisnika, donosi odluku kojom se zahtev prihvata, delimično prihvata ili odbija, osim u slučajevima kada okolnosti događaja nije potrebno dokazivati, već se isti mora hitno prihvatiti (slučajevi sa smrtnim ishodom).

Član 13.

Upotreba sredstava za rad i lične zaštitne opreme tokom procesa rada

1. Poslodavac je dužan da sredstva za rad održava u ispravnom stanju, da kontroliše njihovu ispravnost i bezbednost putem periodičnih pregleda u rokovima utvrđenim aktom koji donosi, odnosno uputstvom proizvođača, tehničkim propisima i standardima.
2. Ukoliko uputstvom proizvođača nisu predviđeni drugačiji rokovi, poslodavac je dužan da sredstva za rad pregleda, ispita i testira:
 - 2.1. pre prve upotrebe;
 - 2.2. nakon rekonstrukcije, nakon havarije;

2.3. nakon premeštanja sa jednog mesta na drugo.

3. Poslodavac je dužan da obezbedi da sredstva za rad i lična zaštitna oprema budu u dobrom i ispravnom stanju u svakom trenutku.

4. Poslodavac ne može koristiti niti staviti u upotrebu sredstva za rad i ličnu zaštitnu opremu ukoliko ista ne odgovaraju tehničkim standardima u skladu sa pravilima bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 14.

Procena rizika na radnim mestima

1. Poslodavac je dužan da izvrši procenu rizika na radnim mestima radi sprečavanja rizika, uključujući i izloženost zaposlenih štetnim i opasnim faktorima po bezbednost i zdravlje na radu tokom procesa rada.
2. Procenu rizika na radnim mestima vrše stručna lica odgovarajućih oblasti unutar radnog subjekta, određena od strane poslodavca, odnosno spoljne službe ili lica koja je angažovao poslodavac.
3. Poslodavac je, nakon sprovedenog postupka procene rizika, dužan da izradi dokument o proceni rizika i preduzme neophodne zaštitne mere radi obezbeđivanja bezbednosti i zdravlja zaposlenih na radu.
4. Način pripreme dokumenta za procenu rizika, njegov sadržaj, kao i podaci na kojima procena rizika treba da se zasniva, uređuju se podzakonskim aktom koji donosi Ministarstvo, u skladu sa nadležnim ministarstvom za pitanja zdravstva.
5. Poslodavac je dužan da vodi evidenciju o povredama na radu, profesionalnim bolestima i da povređenom licu izda list o povredi na radu.
6. Poslodavac je dužan da, u saradnji sa nadležnim organima za bezbednost i zdravlje na radu, sačini izveštaje o nesrećama i profesionalnim bolestima u svom radnom subjektu.

Član 15

Informisanje zaposlenih

1. Poslodavac preduzima odgovarajuće mere kako bi zaposleni ili njihovi predstavnici dobili sve potrebne informacije u vezi sa:

- 1.1. svakim rizikom koji se može pojaviti na radnim mestima, zaštitnim i preventivnim merama, kao i aktivnostima koje preduzima sa svoje strane radi otklanjanja ovih rizika;
 - 1.2. informisanjem zaposlenih i njihovih predstavnika o pružanju prve pomoći, merama u slučaju požara, evakuaciji, kao i posebnim odgovornostima svakog od njih za preduzimanje ovih mera;
 - 1.3. procenom rizika, kao i preduzetim merama za obezbeđivanje zdravlja i zaštite na radu za zaposlene, decu, omladinu, trudnice, žene koje doje i lica sa invaliditetom.
2. Poslodavac će preduzeti odgovarajuće mere za informisanje ugovorenog poslodavca, angažovanog za obavljanje poslova u njegovom privrednom subjektu, u vezi sa podstavovima 1.1., 1.2. i 1.3. stava 1. ovog člana.
 3. Poslodavac stavlja na raspolaganje zaposlenima detaljna uputstva za sprovođenje dokumenta o proceni i prevenciji rizika za svako radno mesto, dokumentovana putem zapisnika.

Član 16

Obuka zaposlenih

1. Poslodavac se stara da svaki zaposleni bude obučen iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu za svoje radno mesto, i to:
 - 1.1. pre ili nakon zasnivanja radnog odnosa;
 - 1.2. u slučaju premeštaja ili promene radnog mesta;
 - 1.3. u slučaju uvođenja nove opreme ili zamene opreme za rad;
 - 1.4. u slučaju korišćenja nove tehnologije;
 - 1.5. s vremena na vreme, ako je to neophodno.
2. Poslodavac se stara da zaposleni ugovorenog subjekta dobiju odgovarajuća uputstva o bezbednosti i zdravlju na radu tokom obavljanja svojih aktivnosti u njegovom subjektu.
3. Predstavnici radnika sa posebnom ulogom za bezbednost i zdravlje na radu imaju pravo da pohađaju odgovarajuće obuke.
4. Obuka iz stava 1. ovog člana organizuje se tokom radnog vremena.

Član 17

Obaveze zaposlenog

Zaposleni je dužan da, u skladu sa svojim obrazovanjem, uputstvima koja je dao poslodavac, kao i priručnicima, uputstvima i tehničkim propisima:

- a) pravilno koristi mašine, aparate, alate, opasne supstance, sredstva za transport i druga sredstva;
- b) pravilno koristi ličnu zaštitnu opremu koja mu je stavljena na raspolaganje i da je, nakon upotrebe, vrati na mesto predviđeno za njeno bezbedno čuvanje;
- c) ne stavlja van upotrebe, ne menja niti premešta sigurnosne mehanizme ugrađene na mašinama, aparatima, alatima, postrojenjima i objektima, i da ove mehanizme pravilno koristi;

Član 17

Obaveze zaposlenog

Zaposleni je dužan da, u skladu sa svojim obrazovanjem, instrukcijama koje je dao poslodavac, kao i priručnicima, uputstvima i tehničkim propisima:

- a) pravilno koristi mašine, aparate, alate, opasne materije, sredstva za transport i druga sredstva;
- b) pravilno koristi ličnu zaštitnu opremu koja mu je stavljena na raspolaganje i da je, nakon upotrebe, vrati na mesto predviđeno za njeno bezbedno čuvanje;
- c) ne stavlja van funkcije, ne menja niti pomera sigurnosne mehanizme ugrađene na mašinama, aparatima, alatima, postrojenjima i objektima, kao i da te mehanizme pravilno koristi;
- d) odmah obavesti poslodavca, zaposlenog zaduženog za pitanja bezbednosti i zdravlja na radu i predstavnike zaposlenih o svakoj situaciji na radu za koju postoji opravdan

razlog da se proceni kao slučaj koji predstavlja ozbiljan i neposredan rizik po bezbednost i zdravlje, kao i o svakom utvrđenom nedostatku u sistemu zaštite;

e) sarađuje sa poslodavcem, zaposlenim zaduženim za pitanja bezbednosti i zdravlja na radu i predstavnicima zaposlenih;

f) do izvršenja svih zadataka ili zahteva utvrđenih od strane inspektora rada, sa ciljem zaštite bezbednosti i zdravlja zaposlenih na radu;

g) dokle god je potrebno, kako bi se poslodavcu omogućilo da obezbedi da radna sredina i uslovi rada budu bezbedni i bez rizika po bezbednost i zdravlje, u okviru njihove delatnosti.

Član 18

Lekarski pregledi zaposlenih

1. Poslodavac je dužan da zaposlenima obezbedi lekarske preglede u zdravstvenim ustanovama licenciranim za pružanje usluga medicine rada.
2. Poslodavac je dužan da sve zaposlene uputi na lekarski pregled najmanje jednom u tri (3) godine.

Član 19

Plan reagovanja u vanrednim situacijama

Preduzeće je odgovorno za organizovanje zaštite od prirodnih i drugih nepogoda, kao i za smanjenje broja nepogoda, u skladu sa Zakonom o zaštiti od prirodnih i drugih nepogoda, koji za predmet ima pružanje zaštite od prirodnih i drugih nepogoda.

Sistem zaštite obuhvata planiranje, organizovanje, upravljanje, sprovođenje, nadzor, koordinaciju i finansiranje aktivnosti za zaštitu od prirodnih nepogoda.

Preduzeće je dužno da obezbedi neophodne uslove i mogućnosti za ostvarivanje lične i uzajamne zaštite, kao i sprovođenje zaštitnih mera utvrđenih Zakonom, u saradnji sa javnim službama za zaštitu i spasavanje na centralnom i opštinskom nivou.

U slučaju prirodnih i drugih nepogoda, spasavanje i zaštita zaposlenih imaju prednost u odnosu na svaku drugu aktivnost Preduzeća.

19.1 Odgovornost zaposlenih

Svaki zaposleni je dužan da licu čiji su život ili zdravlje ugroženi pruži pomoć, ukoliko time ne ugrožava sopstveni život.

Zaposleni u Preduzeću su dužni da, na način i pod uslovima utvrđenim Zakonom, sopstvenim transportnim, tehničkim i drugim sredstvima, kao i svojim radom, učestvuju u prevazilaženju vanredne situacije nastale usled rizika od prirodnih i drugih nepogoda, radi spasavanja ljudi i ugrožene imovine.

Zaposleni u Preduzeću su dužni da se mobilišu i sprovode mere za sprečavanje i zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda.

Povreda ili bolest koja se pojavi tokom obavljanja zadataka, osposobljavanja, zaštite ili spasavanja smatra se povredom na radu ili profesionalnim oboljenjem, a zaposleni ostvaruje prava u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

19.2 Sadržaj plana reagovanja u vanrednim situacijama

Plan za vanredne situacije sadrži:

- a) Organizaciju i način sprovođenja lične i uzajamne zaštite zaposlenih;
- b) Način ostvarivanja saradnje sa lokalnim institucijama i strukturama za zaštitu, spasavanje i pružanje pomoći;
- c) Način izvršavanja zadataka evakuacije, zaštite i spasavanja;
- d) Način obaveštavanja i alarmiranja;
- e) Pregled struktura za zaštitu i spasavanje sa telefonskim brojevima (Vatrogasci, Policija, Hitna pomoć itd.);
- f) Skice sa izvorima opasnosti.

Preduzeće je dužno da za svaki objekat posebno, kao minimum, obezbedi kutije za prvu pomoć u zavisnosti od broja zaposlenih.

Član 20
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu danom usvajanja od strane Odbora direktora KRU „Mitrovica“ A.D. i registruje se u Protokolu Administracije predmetnog Preduzeća.

Datum: 14.09.2023.

Ovaj Pravilnik je pripremljen na albanskom i srpskom jeziku. U slučaju neslaganja između jezičkih verzija, merodavna je verzija na albanskom jeziku.

Predsedavajuća Odbora Direktora

Kumrije Kelmendi Aliu